

Pirmoreiz Latvijā īstenota arheoloģisko rakumu aizbēršana Mežotnes pilskalnā

3-4 minūtes

Rundāles novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Kristīne Kociņa informēja, ka 7.septembrī šā gada Eiropas kultūras mantojuma dienās, kuru tēma šogad ir "Baltijas jūras piekrastes un iekšējo ūdeņu mantojums", plkst.15 Mežotnes pilī notiks diskusija "Daugava un Lielupe - kultūras mantojuma ceļi", savukārt plkst.17 plānota iepazīšanās ar Mežotnes senvietas kompleksu un Mežotnes pilskalna vaļņa rekonstrukcijas projekta īstenošanu.

Mežotnes pilskalnā plkst.17.30 notiks biedrību *Kāvi* un *Upmale* vēsturiskās rekonstrukcijas demonstrējumi.

Mežotnes pilskalna vaļņa rekonstrukcijas projekta īstenošana tika sākta šā gada 25.maijā, kad tika parakstīts līgums par Latvijas-Lietuvas pārrobežas sadarbības programmas 2007.-2013.gadam projekta *Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Zemgalē un Ziemeļlietuvā apsaimniekošanas uzlabošana, radot ilgtspējīgu pamatu dabas teritoriju saudzīgai apsaimniekošanai un dabas vērtību saglabāšanai* (īsaais nosaukums - *Protected Areas*) sākšanu.

Projektā startē 11 partneri, pieci partneri ir no Lietuvas un seši no Latvijas, kuru starpā ir arī Rundāles novada pašvaldība. Kopējās projekta izmaksas Rundāles novadā ir 88 360 lati.

Viena no aktivitātēm, kas tika īstenota projektā Rundāles novadā, ir Mežotnes pilskalna lielā aizsardzības vaļņa arheoloģiskā pārrakuma aizbēršana, tādējādi atjaunojot vēsturisko lielā aizsardzības vaļņa līniju un novēršot pilskalna vaļņa pārrakuma turpmāko eroziju.

Izsludinātajā iepirkumā par Mežotnes pilskalna arheoloģiskā pārrakuma aizbēršanu par uzvarētāju atzīta firma SIA Šons ar kopējo līguma summu 35 150 latu.

Kociņa skaidroja, ka Mežotnes pilskalns ir bijis viens no lielākajiem seno zemgaļu nocietinājumiem. 1939.-1942.gadā arheoloģisko izrakumu rezultātā vēsturiskais Mežotnes pilskalna lielais aizsardzības valnis tika noārdīts un izraktā zeme izbērtā vairākās kaudzēs pilskalna plakanumā.

Diemžēl Mežotnes pilskalna ziemeļu ieeja un otrais pārrakums šī projekta gaitā netiks sakārtots. Tam tiks meklētas papildu finansēšanas iespējas, skaidroja Kociņa.

Visas darbības Mežotnes pilskalnā notiek saskaņā ar tehnisko projektu ir saskaņotas ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju un citām atbildīgajām iestādēm.

Mežotnes pilskalna pārrakuma aizbēršanas darbos tika izmantota tikai mazā tehnika - *Bobcat* minibuldozers, bet pārējie darbi tika veikti ar rokām. Visos darba posmos ir nodrošināta arheoloģiskā uzraudzība. Arheoloģisko uzraudzību Rundāles novadā veic Daira Līdaka.

Mežotnes pilskalna pārrakuma aizbēršanas projekta izstrādi ir veicis Lietuvas Kultūras ministrijas Nekustamo kultūras pieminekļu aizsardzības departamenta speciālists Jozs Lukošūns, kurš ir veidojis līdzīgas inženierkonstrukcijas erozijas vietu nostiprināšanai Lietuvas pilskalnās - *Krūminiai* pilskalnā Varenas rajonā (2008), *Mažieji žinenai* pilskalnā Jonavas rajonā

(2005), *Punia* pilskalnā Alītas rajonā (2005) un citur, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas speciālists un arheologs Juris Urtāns un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas inspektore Mārīte Putniņa.